2. UPORABA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo CORAGEN je kontaktni insekticid z želodčnim delovanjem. Aktivna snov *klorantraniliprol* aktivira rianodinske receptorje, ki stimulirajo sproščanje in izpraznitev celičnih kalcijevih zalog iz sarkoplazmatskega retikuluma mišičnih celic, kar oslabi regulacijo in povzroči paralizo ter smrt občutljivih vrst žuželk.

NAVODILO ZA UPORABO:

1. GLAVNE UPORABE:

Sredstvo CORAGEN se uporablja za zatiranje grizočih žuželk:

- na **jablanah in hruškah**
  - za zatiranje **jabolčnega zavijača (*Cydia pomonella*), sadnega zavijača (*Adoxophyes orana)*, pasastega sadnega lupinarja (*Pandemis heparana*)** in **breskovega zavijača (*Cydia molesta*)** v odmerku 18 mL/hL. Tretira se v času po odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin.
  - za zatiranje **sadnega listnega sitarja (*Phyllonorycter blancardella*), sadnega listnega zavrtača (*Phyllonorycter corylifoliella*)** in **sadnega listnega duplinarja (*Leucoptera scitella*)** v odmerku 18 mL/hL.

  Tretira se v času po odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin. Uporaba na jablanah in hruškah je dovoljena v času od konca cvetenja do zorenja plodov (BBCH 70 do 87), ob upoštevanju karence. Na jablanah in hruškah sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 12 dni.

  Izhodiščna poraba vode znaša 500 L na višinski meter krošnje (1500 L pri višini krošnje 3 m). Pri odmerku 18 mL/hL to pomeni 270 mL sredstva na ha, kar je najvišji dovoljen odmerek pri enem tretiranju.
- na **breskvah in nektarinah**
  - za zatiranje **breskovega zavijača (*Cydia molesta*)** v odmerku 18-20 mL/hL.
  - za zatiranje **breskovega molja (*Anarsia lineatella*)** v odmerku 16 mL/hL.

  Tretira se v času po odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin. Uporaba na breskvah in nektarinah je dovoljena v času od konca cvetenja dalje do zorenja plodov (BBCH 70 do 85), ob upoštevanju karence. Na breskvah in nektarinah sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 12 dni.

  Izhodiščna poraba vode znaša 500 L na višinski meter krošnje (1500 L pri višini krošnje 3 m). Pri odmerku 20 mL/hL to pomeni 300 mL sredstva na ha, kar je najvišji dovoljen odmerek pri enem tretiranju.
- na **trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja** za zatiranje **križastega grozdnega sukača (*Lobesia botrana)*** in **pasastega grozdnega sukača (*Eupoecilia ambiguella*)** v odmerku 15 mL/hL. Tretira se v času po odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin. Na trti za pridelavo vinskega in namiznega grozdja je dovoljeno eno tretiranje v eni rastni sezoni, v času od začetka cvetenja dalje, ob upoštevanju karence.

  Izhodiščna poraba vode znaša 500 L na višinski meter zelene stene oziroma 1000 L na hektar vinograda. Pri odmerku 15 mL/hL to pomeni 150 mL sredstva na ha, kar je najvišji dovoljen odmerek pri enem tretiranju.
- na **slivah** za zatiranje **češpljevega zavijača (*Cydia funebrana*)** in **malega zimskega pedica (*Operophtera brumata*)** v odmerku 18-20 mL na hL.

  Tretira se v času po odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin. Uporaba na slivah je dovoljena v času od konca cvetenja dalje do zorenja plodov (BBCH 70 do 85), ob upoštevanju karence. Na slivah sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 12 dni.

  Izhodiščna poraba vode znaša 500 L na višinski meter krošnje (1500 L pri višini krošnje 3 m). Pri odmerku 20 mL/hL to pomeni 300 mL sredstva na ha, kar je najvišji dovoljen odmerek pri enem tretiranju.
- v **krompirju** za zatiranje **koloradskega hrošča (*Leptinotarsa decemlineata*)** v odmerku 60 mL/ha, ob porabi vode 300 - 600 L/ha (3 - 6 L na 100 m^2). Tretira se v času po

odlaganju jajčec oziroma v skladu z napovedjo opazovalno-napovedovalne službe za varstvo rastlin. V krompirju sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 21 dni, pri čemer se sredstvo lahko na isti površini uporablja <u>največ enkrat vsako drugo leto</u>.

- na **<u>paradižniku</u>**, na prostem in v zaščitenih prostorih, za zatiranje **paradižnikovega molja (*Tuta absoluta*), južne plodovrtke (*Helicoverpa armigera*), sovk (**kot so ***Spodoptera exigua*** in ***Spodoptera littoralis*)** ter **glagolke (*Autographa gamma*)** v odmerku 175 mL/ha. Tretira se od fenološke faze, ko je razvit peti list na glavnem poganjku (BBCH 15), do popolnega zorenja plodov (BBCH 89 – zrel plod), ob upoštevanju karence. Tretira se v času odlaganja jajčec oziroma takoj, ko se iz jajčec začnejo izlegati prve ličinke. Ker je sredstvo kontaktni insekticid, je treba izvesti tretiranje še preden se ličinke zavrtajo v liste oziroma plodove paradižnika. Paradižnikovega molja se prvič tretira ob pojavu rovov na listih paradižnika oziroma v času povečanega ulova metuljčkov na feromonske pasti. Na paradižniku sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu 7 do 10 dni.
- v **<u>cvetači, brokoliju, glavnatem zelju in ohrovtu</u>** za zatiranje **kapusovega molja (*Plutella xylostella*), kapusove sovke (*Mamestra brassicae*), repnega belina (*Pieris rapae*), kapusovega belina (*Pieris brassicae*) in drugih gosenic škodljivih metuljev (*Lepidoptera* sp.)** v odmerku 125 mL/ha, ob porabi vode 300 - 800 L/ha (3 - 8 L na 100 m^2). Tretira se od fenološke faze razgrnjenega drugega lista do konca rasti (BBCH 12 do 49), ob upoštevanju karence. V cvetači, brokoliju, glavnatem zelju in ohrovtu sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni. Tretira se v času izleganja jajčec oziroma takoj, ko se iz jajčec začnejo izlegat prve ličinke.
- v **<u>korenju</u>** za zmanjševanje številčnosti populacije **korenjeve muhe (*Psila rosae*)** v odmerku 175 mL/ha, ob porabi vode 300 - 800 L/ha (3 - 8 L na 100 m^2). Uporaba sredstva je dovoljena od fenološke faze petega pravega lista do konca razvoja korena (BBCH 15 do 49), ob upoštevanju karence. V korenju sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni.

  Pri uporabi sredstva v **<u>korenju za pridelavo semena</u>** se sredstvo lahko uporablja do polne zrelosti semena (BBCH 89).
- v **<u>koruzi za zrnje in siliranje ter sladki koruzi</u>** za zatiranje **koruzne vešče (*Ostrinia nubilalis*)** v odmerku 125 mL/ha, ob porabi vode 300 - 800 L/ha (3 - 8 L na 100 m^2). Prvo tretiranje se opravi v času od fenološke faze štirih listov do sredine metličenja (BBCH 14 do 55) ter drugo tretiranje od fenološke faze mlečne zrelosti do fiziološke zrelosti (BBCH 73 do 87), ob upoštevanju karence. V koruzi sta dovoljeni dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni.

FITOTOKSIČNOST: Sredstvo, uporabljeno v skladu z navodili za uporabo, ni fitotoksično za gojene rastline.

---

2. MANJŠE UPORABE:

Spodaj navedene manjše uporabe se navedejo na ločenem delu etikete z navodilom za uporabo, pri čemer se na etiketo navede opozorilo: »Učinkovitost in fitotoksičnost fitofarmacevtskega sredstva CORAGEN pri uporabi na navedenih gojenih rastlinah ni bila preverjena, zato odgovornost v zvezi z uporabo fitofarmacevtskega sredstva CORAGEN na navedenih gojenih rastlinah prevzame uporabnik.«. Te uporabe so:

Sredstvo CORAGEN se uporablja za zatiranje grizočih žuželk:

- v **<u>gomoljni zeleni, hrenu, topinamburju, pastinaku, peteršilju za koren, črni redkvi, belem in črnem korenu, podzemni kolerabi, strniščni repi in rdeči pesi</u>** za zatiranje **gosenic škodljivih metuljev (*Lepidoptera* sp.)** v odmerku 175 mL/ha, ob porabi vode 300 - 800 L/ha (3 - 8 L na 100 m^2). Uporaba sredstva je dovoljena od fenološke faze petega

pravega lista do konca razvoja korena (BBCH 15 do 49), ob upoštevanju karence. Dovoljeni sta dve tretiranji v eni rastni sezoni v intervalu, ki ne sme biti krajši od 14 dni.
Pri uporabi sredstva v posevkih oz. nasadih za pridelavo semena se sredstvo lahko uporablja do polne zrelosti semena (BBCH 89).

OPOZORILA: S sredstvom se lahko tretira samo na prostem, z izjemo paradižnika, ki se ga lahko tretira tudi v zaščitenih prostorih. Tretiranje s sredstvom se odsvetuje v primeru bližajočih se padavin. Izogibati se je potrebno tretiranju med cvetenjem gojenih rastlin, ki jih obiskujejo opraševalci, npr. čebele. V primeru mešanja z drugimi fitofarmacevtskimi sredstvi je potrebno upoštevati najdaljši časovni interval med tretiranji.
ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Z namenom preprečiti razvoj rezistence, je na trti dovoljeno le eno tretiranje v rastni dobi, na vseh ostalih gojenih rastlinah, na katerih se sme uporabljati sredstvo CORAGEN, pa sta dovoljeni največ dve tretiranji v rastni dobi. V primeru, ko je potrebno na isti gojeni rastlini izvesti več tretiranj letno, je potrebno uporabiti sredstva z drugačnim mehanizmom delovanja kot ga ima sredstvo CORAGEN.
KARENCA: 30 dni za vinsko grozdje; 21 dni za korenje, gomoljno zeleno, hren, topinambur, pastinak, peteršilj za koren, črno redkev, beli in črni koren, podzemno kolerabo, strniščno repo in rdečo peso; 14 dni za jabolka, hruške, breskve, nektarine, slive in krompir; 7 dni za koruzo in sladko koruzo; 3 dni za namizno grozdje, paradižnik; za cvetačo, brokoli, glavnato zelje in ohrovt 1 dan.
MEŠANJE: Ne priporoča se mešanja s sredstvi alkalne pH reakcije. V primeru mešanja z drugimi sredstvi ali uporabo na novih sortah se je treba posvetovati z imetnikom registracije ali zastopnikom.
MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *klorantraniliprol* so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih.

3. NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI IN OKOLJE

Sredstvo CORAGEN se **razvršča** kot:
Akut. in kron. za vod. okolje 1, H410

Sredstvo CORAGEN se **označi** kot:
Piktogrami GHS:

GHS09
Opozorilne besede: Pozor
Stavki o nevarnosti:
H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
Dodatne informacije o nevarnosti:
EUH401 Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnajte v skladu z navodili za uporabo.
Previdnostni stavki - preprečevanje: /
Previdnostni stavki - odziv:
P391 Prestreči razlito tekočino.
Previdnostni stavki - shranjevanje: /
Previdnostni stavki - odstranjevanje:

P501 Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

Dodatni stavki:

SP1 S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti onesnaženje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah.

SPe 3 Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju breskev, nektarin in sliv upoštevati netretiran varnostni pas 20 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju jablan in hrušk upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju trte upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 10 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. Pri tretiranju ostalih gojenih rastlin je treba upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.

Imetnik registracije je dolžan, da nevarnost in sestavo sredstva vidno označi na etiketi in v navodilu za uporabo. Oznake za nevarnost sredstva na etiketi mora imetnik registracije uskladiti z vsakokratnimi spremembami v zakonodaji, odločitvami pristojnih organov Evropske unije za razvrščanje, novimi spoznanji in manjšimi spremembami, ki nastanejo po izdaji te odločbe. Imetnik registracije mora o spremembi obvestiti Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

OPOZORILA: Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda.
VARSTVO PRI DELU: Pri rokovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge ter polnjenju in čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati primerno delovno obleko. Med tretiranjem s traktorskim nošenim/vlečenim pršilnikom/škropilnico ali med škropljenjem z ročno oprtno škropilnico (za ciljne površine, ki so nizko ali visoko nad tlemi) mora delavec uporabljati primerno delovno obleko. Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi).
DELOVNA KARENCA: Vstop delavcev je na tretirano površino dovoljen, ko se škropilna brozga na tretiranih rastlinah popolnoma posuši.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI:
Splošni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma dobro zračen prostor in se jo zavaruje pred mrazom oziroma vročino. Zagotovi se ji osnovne življenjske funkcije in takoj poišče zdravniško pomoč. Če je možno, se zdravniku predloži originalno embalažo in/ali navodila za uporabo.
Pri vdihavanju: Ravnati se je treba po splošnih ukrepih.
Stik s kožo: Odstrani se kontaminirano obleko in obutev, kožo pa se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja se je treba posvetovati z zdravnikom.
Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre očesni veki ter oko temeljito spere s čisto mlačno vodo. Če draženje ne mine, se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.
Pri zaužitju: Usta se temeljito spere z vodo. Prizadeti naj popije do 2 dl vode. Takoj se pokliče zdravnika. Bruhanja se ne izziva. Nezavestnemu se ne sme dati ničesar piti, niti se mu ne sme izzivati bruhanja.
Medicinska pomoč: Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenjske funkcije. Ne izpira se želodca, razen če tako tako svetuje Center za zastrupitve. Živalsko oglje in salinično odvajalo se daje le, če tako svetuje Center za zastrupitve. Zdravljenje je simptomatično in podporno. O specifičnem protistrupu se je treba posvetovati s Centrom za zastrupitve.